

Ammatillisten tutkintojen ja koulutuksen järjestäjille,

Mahdollisuus pilotoida 1.7.2021 käyttöönotettavaa toisen asteen ammatillisen koulutuksen työelämäpalautejärjestelmää

Tässä tiedotteessa kerrotaan valtakunnallisen työelämäpalautejärjestelmän kehittämiseen liittyvistä ajankohtaisista asioista ja mahdollisuudesta pilotoida järjestelmää kevään 2021 aikana. Tiedotteen ruotsinkielinen versio on käännettävänä ja lähetetään mahdollisimman pian erikseen.

Työelämäpalaute on asiakastytyväisyyskysely, jolla seurataan työelämän kokemuksia koulutuksen järjestäjän toiminnasta ja palveluista liittyen oppisopimuksella tai koulutusopimuksella järjestettyyn koulutukseen. Työelämäpalautekyselyissä opiskelijat eivät ole arvioinnin kohteena. Saatua palautetta käytetään ammatillisen koulutuksen laadunhallinnassa ja kehittämisessä sekä koulutuksen järjestäjien vaikuttavuusrahoituksen laskennassa.

Valtakunnallisen työelämäpalautteen kehittämisen perustana on laki opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta (532/2017), jonka 32 g §:ssä säädetään vaikuttavuusrahoituksen määräytymisestä seuraavilla perusteilla:

- tutkinnon tai tutkinnon osia suorittaneiden työllistyminen ja jatko-opintoihin siirtyminen;
- opiskelijapalaute; ja
- työelämäpalaute.

Vaikuttavuusrahoituksen perusteista on annettu tarkempia säädöksiä opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksella ammatillisen koulutuksen rahoituksen laskentaperusteista (1244/2020), joka tuli voimaan 1.1.2021 alkaen. Asetuksessa säädetään muun muassa työelämäpalautteen kohderyhmistä, palautteen keräämisestä ja palautetiedon käytöstä rahoituksen laskennassa.

Opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksen 1244/2020 työelämäpalautetta koskevia säännöksiä sovelletaan ensimmäisen kerran myönnettäessä varainhoitovuoden 2023 rahoitusta. Vaikuttavuusrahoitusta myönnetään 7/10 opiskelijoiden työllistymisen ja jatko-opintoihin siirtymisen perusteella, 3/20 opiskelijapalautteen perusteella ja 3/20 työelämäpalautteen perusteella.

Työelämäpalautteen perusteella jaettavasta vaikuttavuusrahoituksesta 1/4 myönnetään työpaikkakyselyn perusteella ja 3/4 työpaikkaohjaajakyselyn perusteella.

Työelämäpalautejärjestelmän käyttöönoton aikataulu

Rahoituslaskennan tietopohjaksi työelämäpalautetta kerätään 1.7.2021 alkaen. Ensimmäinen laskennassa käytettävä tiedonkeruujakso on 1.7.2021 – 30.6.2022. Tämän tiedonkeruujakson aikana kerättyä palautetta käytetään koulutuksen järjestäjäkohtaisessa rahoituslaskennassa vuoden 2023 rahoitusta myönnettäessä.

Työelämäpalautejärjestelmä, jolla palaute kerätään, otetaan kaikilla koulutuksen järjestäjillä käyttöön 1.7.2021 mennessä.

Työelämäpalautteen kerääminen aloitetaan työpaikkaohjaajakyselyllä, joka lähetetään kaikille oppisopimukseen tai koulutussopimukseen perustuvan osaamisen hankkimisen vastuullisille työpaikkaohjaajille. Kysely lähetetään automaattisesti Opetushallituksesta enintään kaksi kertaa kuukaudessa aina 1. ja 16. päivä, jos lähettämisaikakohta edeltävän kahden viikon aikana kyseisellä työpaikalla on ollut päättäneitä työpaikkajaksoja. Kyselyn vastaanottajan yhteystieto luetaan eHOKS järjestelmästä, jonne koulutuksen järjestäjä päivittää tiedon. Ensimmäisen kerran työpaikkaohjaajakysely lähetetään 16.7.2021, jos työpaikalla on päättynyt työpaikkajaksoja ajalla 1.7.-15.7.2021. Saatu palaute on heti koulutuksen järjestäjien käytettävissä laadunhallinnassa.

Toinen työpaikoille suunnattu kysely tehdään enintään kaksi kertaa vuodessa. Tämä työpaikkakysely lähetetään oppisopimus- tai koulutussopimustyöpaikan edustajille ajalla 1.7.-31.8. ja 1.1.-28./29.2., jos lähettämisaikakohta edeltävän puolen vuoden aikana kyseisellä työpaikalla on ollut päättäneitä työpaikkajaksoja. Työpaikkakysely lähetetään ensimmäisen kerran tammikuussa 2022. Opetushallitus muodostaa työpaikkakohtaiset vastauslinkit automaattisesti ja toimittaa ne koulutuksen järjestäjille. Koulutuksen järjestäjä kerää palautteen lähettämällä kyselyn päättämälleen henkilölle kyseisellä työpaikalla.

Työelämäpalautteen kohderyhmät

Työelämäpalautetta kerätään kahdelta kohderyhmältä:

1) oppi- tai koulutussopimustyöpaikan edustajalta (työpaikkakysely)

Työpaikan edustaja on henkilö, joka vastaa yhteistyöstä koulutuksen järjestäjän kanssa ja työpaikan toiminnoista laajemmin, ei ainoastaan yksittäisten opiskelijoiden ohjaamisesta. Kyselyn vastaanottaja voi toimittaa kyselyn edelleen vastattavaksi toiselle henkilölle työpaikallaan. Työpaikkakyselyä ei lähetetä yrittäjän oppisopimuksella kouluttautuville yrittäjille.

2) vastuulliselta työpaikkaohjaajalta (työpaikkaohjaajakysely)

Vastuullinen työpaikkaohjaaja on oppisopimuksessa tai koulutussopimuksessa nimetty henkilö. Hän voi toimittaa kyselyn edelleen vastattavaksi toiselle henkilölle, joka on osallistunut opiskelijan ohjaamiseen.

Palautetta kerätään vain tutkintokoulutukseen osallistuvien opiskelijoiden suorittamien eli HOKSissa suunnitellun mukaisesti päättyneiden työpaikkajaksojen perusteella. Keskeytyneiden työpaikkajaksojen perusteella palautetta ei kerätä.

Palaute kerätään tutkinnon osittain koulutuksen järjestäjän eHOKSiin tallentamien tietojen perusteella. Jos tutkinnon osaan sisältyy useita erillisiä työpaikkajaksoja, jotka on suoritettu eri työpaikoilla, palaute kerätään jokaiselta työpaikalta erikseen.

Jos samalla vastuullisella työpaikkaohjaajalla on ohjattavaan useita saman koulutuksen järjestäjän saman tutkinnon opiskelijoita, kysely niputetaan teknisesti vastaajalle yhdeksi kyselyksi. Nippuun sisällytetään työpaikkajaksot, jotka päättyvät saman palautejakson aikana, ja kysely lähetetään palautejakson päätyttyä: työpaikkaohjaajakysely kuukauden 1. tai 16. päivä ja työpaikkakysely kaksi kertaa vuodessa. Raportoinnissa nippu teknisesti puretaan.

Koska kyselyjen kohderyhmä tunnistetaan ja vastauslinkit muodostetaan ja lähetykset tehdään eHOKSiin tallennettujen tietojen perusteella, on hyvin tärkeää, että tietoja opiskelijoiden HOKSeihin suunnitelluista työpaikkajaksosta ja niiden mahdollisista muutoksista ylläpidetään ajantasaisesti eHOKSissa.

Pilotointimahdollisuus

Pilotointi koskee työpaikkaohjaajakyselyä.

Pilotointi on koulutuksen järjestäjälle vapaaehtoista. **Pilotointi käynnistyy viikosta 14 alkaen (7.4.-9.4.2021), jonka jälkeen kevään aikana koulutuksen järjestäjä voi päättää itselleen sopivan ajan kokeiluun. Pilotointi päättyy 18.6.2021.** Työelämäpalautteen, ja samalla opiskelijapalautteen, automaattinen kerääminen kytketään päälle kaikille koulutuksen järjestäjille 1.7.2021 alkaen.

Pilotoinnin vaihtoehdot:

Koulutuksen järjestäjän osallistumisen tapa pilotointiin riippuu siitä, onko koulutuksen järjestäjällä jo käytössä opiskelijapalautteen vastauslinkkien automaattinen lähetykset vai ei.

1. Kun koulutuksen järjestäjällä ei ole vielä käytössä opiskelijapalautteen automatisointia

Pilotointi tehdään Arvo-järjestelmässä, jonne on automaattisesti päivitetty kaikille näkymään Työpaikkaohjaajakysely. Koulutuksen järjestäjä voi luoda työpaikkaohjaajakyselyn alle kyselykerran ja siihen vastaajatunnuksia, vastaavasti kuten opiskelijapalautteessakin tehdään. Työpaikkaohjaajakyselyn näkee ja vastauslinkkejä voi manuaalisesti lähettää.

Kyselyyn annetut vastaukset tallentuvat Arvo-järjestelmään. On hyvä huomioida, että manuaalisesti luotuihin vastauslinkkeihin ei tallennu kaikki taustatiedot, jotka tallentuvat automaattisesti luotuihin vastauslinkkeihin taustajärjestelmästä.

Ennen 1.7.2021 annettuja vastauksia ei raportoida valtakunnallisesti, saatu palaute jää koulutuksen järjestäjän omaan käyttöön.

Tätä pilotointia koulutuksen järjestäjä voi tehdä itselleen sopivalla tavalla ja aikataululla. Jos koulutuksen järjestäjä pilotoi näin, pilotoinnista ei tarvitse ilmoittaa Opetushallitukselle.

2. Kun koulutuksen järjestäjällä on käytössä opiskelijapalautteen automatisointi

Koulutuksen järjestäjä, jolla on jo käytössä opiskelijapalautteen vastauslinkkien automaattinen lähetys, voi valita kahdesta tavasta osallistua pilotointiin:

2.1 Voi pilotoida vastauslinkkien lähettämistä ja kyselyn käyttöä

Tällöin Opetushallitus muodostaa työpaikkaohjaajakyselyn vastauslinkit automaattisesti eHOKSiin tallennettujen aitojen työpaikkajaksojen tietojen perusteella ja lähettää ne. Vastauslinkki voidaan lähettää joko vastuulliselle työpaikkaohjaajalle eHOKSiin tallennettuun sähköpostiosoitteeseen tai kaikki vastauslinkit voidaan ohjata koulutuksen järjestäjän erikseen pilotointia varten ilmoittamaan sähköpostiosoitteeseen. Pilotointivaiheessa kyselyjä ei lähetetä tekstiviesteinä, tätä ominaisuutta vielä toteutetaan.

Arvo-järjestelmään on automaattisesti päivitetty kaikille näkymään Työpaikkaohjaajakysely, jonka yhteydessä näkee muodostuneet vastauslinkit sekä annetun palautteen, jos kyselyyn on vastattu. Ennen 1.7.2021 annettuja vastauksia ei raportoida valtakunnallisesti, saatu palaute jää koulutuksen järjestäjän omaan käyttöön.

Huom! Jos koulutuksen järjestäjä valitsee tämän vaihtoehdon eli haluaa pilotoida vastauslinkkien lähettämistä, siitä tulee ilmoittaa Opetushallitukselle. Ilmoitus tehdään vapaamuotoisella sähköpostiviestillä osoitteeseen: ehoks@opintopolku.fi. Ilmoituksen yhteydessä tulee kertoa pilotoinnin yhteyshenkilön nimi ja yhteystiedot sekä käytetäänkö vastauslinkkien lähetyksessä aitoja työpaikkaohjaajien sähköpostiosoitteita vai koulutuksen järjestäjän erillistä, muuta sähköpostiosoitetta.

2.2. Voi pilotoida vastauslinkkien muodostumista ja nähdä kyselyn, mutta ei pilotoi vastauslinkkien lähettämistä

Tällöin Opetushallitus muodostaa työpaikkaohjaajakyselyn vastauslinkit automaattisesti eHOKSiin tallennettujen aitojen työpaikkajaksojen tietojen perusteella, mutta ei lähetä vastauslinkkejä. Arvo-järjestelmään on automaattisesti päivitetty kaikille näkymään Työpaikkaohjaajakysely, jonka yhteydessä näkee muodostuneet vastauslinkit.

Jos koulutuksen järjestäjä valitsee tämän vaihtoehdon, pilotoinnista ei tarvitse ilmoittaa Opetushallitukselle.

Arvo-järjestelmässä näkyvät uudet tiedot

Riippumatta siitä, osallistuuko koulutuksen järjestäjä pilotointiin vai ei, Arvo-järjestelmään päivitetään kaikille automaattisesti seuraavat tiedot 7.4.2021:

- Työpaikkaohjaajakysely; kieliversiot suomi, ruotsi ja englanti
- Muodostuneet vastauslinkit sitä mukaa, kun niitä muodostetaan, ja niiden yhteydessä vastausosuustieto
- Annettu palaute, jos kyselyyn on vastattu
- Työpaikkaohjaajakyselyn raportointimahdollisuus; raportointia edelleen kehitetään, uutta on mm. mahdollisuus suodattaa tuloksia vastaajatunnuksen voimassa olon alkupäivän perusteella
- CSV-raportointi myös Työpaikkaohjaajapalautteen osalta

Pilotointikokemuksista kerätään palautetta ajalla 15.4.-17.5.2021

Koulutuksen järjestäjille lähetetään palautteen antamista varten Webropol-kysely.

Arvo-järjestelmän käyttöoikeudet liittyen työelämäpalautteeseen

Työelämäpalautteen käsittely Arvo-järjestelmässä tapahtuu samoilla käyttöoikeuksilla kuin opiskelijapalautteenkin käsittely. Uusia käyttöoikeusrooleja työelämäpalautetta varten ei tarvita. Arvo-koulutustoimijan kyselykertakäyttäjän rooli jää pois 1.7.2021 alkaen tarpeettomana, koska automaatioon siirtymisen jälkeen jokaisella kyselyllä on vain yksi automaattisesti luotu kyselykerta. Koulutuksen järjestäjän omien sisäisten käyttöoikeuksien tarkistus tehdään tarvittaessa oman organisaation Arvo-koulutustoimijan pääkäyttäjän toimesta.

Käyttöoikeusroolit:

- *Arvo-koulutustoimijan pääkäyttäjä*: ylläpitää Arvo-järjestelmän käyttöoikeuksia omassa organisaatiossa
- *Arvo-koulutustoimijan vastuukäyttäjä*: ylläpitää kyselylomakkeita (mm. lisäkysymysten käyttöönotto), seuraa vastausosuuksia ja raportoi palautetta, voi tulostaa CSV-raportin
- *Arvo-koulutustoimijan käyttäjä*: seuraa vastausosuuksia ja raportoi palautetta (ei voi tulostaa CSV-raporttia)
- *Arvo-koulutustoimijan katselija*: raportoi palautetta (ei voi tulostaa CSV-raporttia)

Koulutuksen järjestäjäkohtaisen lisäkysymyksen lisääminen kyselylomakkeelle

Valtakunnallisen Työpaikkaohjaajakyselyn ja Työpaikkakyselyn loppuun on mahdollista lisätä koulutuksen järjestäjäkohtainen lisäkysymys tai lisäkysymyksiä. Suositellaan, että jokainen koulutuksen järjestäjä lisäisi vähintään yhden avoimen tekstivastauksen, jolla vastaaja voi kertoa perusteluita antamalleen palautteelle tai muuta haluamaansa koulutuksen järjestäjälle. Kun lisäätte lisäkysymyksiä, muistattehan tehdä ne kaikilla järjestelmän kieliversioilla: suomi, ruotsi ja englanti.

Lisäkysymysten määrää ei ole teknisesti rajoitettu, päätös on koulutuksen järjestäjän. Harkinnassa on hyvä huomioida työeläältä saatu viesti siitä, että kyselyn toivotaan

olevan lyhyt. Kyselyn pituudella voi olla vaikutusta vastaamisaktiivisuuteen. Lisäkysymysten kautta saatu palaute raportoituu vain koulutuksen järjestäjälle itselleen.

Työelämäpalautteen kyselylomakkeet 1.7.2021 alkaen

Pilotoinnista kerättyjen kokemusten perusteella on mahdollista vielä kehittää järjestelmää. Kesäkuussa kaikille koulutuksen järjestäjille päivitetään automaattisesti uudet kyselylomakkeet, jotka ovat käytössä 1.7.2021 alkaen ilman eri käyttöönottoa. Jos koulutuksen järjestäjä on lisännyt lisäkysymyksiä pilotointivaiheessa tai aikoo lisätä niitä käyttöönottovaiheessa, ja jos on tarvetta päivittää kyselyyn vastaamisen jälkeen käytettävää uudelleen ohjauslinkkiä, nämä tiedot tulee lisätä uusiin kyselyihin kesäkuussa ennen 1.7.2021.

Työpaikkajakson työnantajan ja toimipaikan nimitiedon yhdenmukainen päivittäminen

Koskessa ja eHOKSissa työpaikka yksilöidään Y-tunnuksella ja nimitiedolla, joka on vapaamuotoinen tekstikenttä. Jotta koulutuksen järjestäjä voi raportoida työelämäpalautteita haluamallaan tavalla työ- ja toimipaikoittain, tulee omassa organisaatiossa sopia tämän Koskeen ja eHOKSiin tallennettavan nimitiedon kirjoitusasu yhdenmukaisesta päivityskäytännöstä. Kirjoitusasu on koulutuksen järjestäjän vapaasti itse päätettävissä. Tiedon käyttöä tukemaan työpaikkaohjaajakyselyssä kysytään vastaajalta toimipaikan kuntatieto, joka valitaan valintalistasta.

Esimerkiksi nämä kolme päivitystä tulkitaan kolmeksi eri työpaikaksi, joille muodostuu erilliset vastauslinkit ja joiden tulokset raportoivat eri raporteille:

- Y-tunnus, Esimerkin kaupunki, Perhosen päiväkot
- Y-tunnus, Esimerkin kaupunki, Perhosen Päiväkot
- Y-tunnus, Esimerkin kaupunki, Päiväkot Perhonen

Lisätietoa Arvo-järjestelmän wiki-sivustolla

Tietoa työelämäpalautejärjestelmän kehittämisen ajankohtaisista asioista, ohjeita ja UKK-palsta löytyvät kaikille avoimelta Arvo-järjestelmän wiki-sivustolta. Tiedonkeruun tietosuojaseloste löytyy pilotoinnin aikana wiki-sivustolta ja palautteiden keruun käynnistyessä 1.7.2021 alkaen myös kyselyyn vastaamisen yhteydessä vastaussovelluksesta.

Arvo-järjestelmän Wiki-sivusto:

<https://wiki.eduuni.fi/pages/viewpage.action?pageId=192545435>.

Työelämäpalautejärjestelmän käyttöönotosta 1.7.2021 alkaen lähetetään tarkempia ohjeita vielä erikseen.

Webinaareja työelämäpalautejärjestelmästä koulutuksen järjestäjille

Koulutuksen järjestäjien työelämäpalautejärjestelmän käyttöönotosta vastaaville ja siitä kiinnostuneille sekä eHOKS- ja Arvo-järjestelmien vastuukäyttäjille järjestetään kevään aikana webinaareja, joissa käsitellään työelämäpalautejärjestelmää ja sen ajankohtaisia asioita. Webinaareissa on mahdollisuus esittää kysymyksiä, joihin ovat vastaamassa Opetushallituksen ja CSC:n Arvo-järjestelmän ja eHOKS-järjestelmän asiantuntijat. Kaikkien webinaarien esitysmateriaalit julkaistaan Arvo-järjestelmän wiki-sivustolla.

Seuraavat webinaarit (Teams)

ke 14.4. klo 13–15

ma 3.5. klo 13–15

ma 24.5. klo 13–15

to 17.6. klo 9–11

ti 29.6. klo 10–12

Lisätietoa ja osallistumislinkki oph.fi-sivuilla:

<https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/ammattillisen-koulutuksen-tyoelamapalaute>

Lisätiedot

Palautejärjestelmä ja palautekyselyt: arvokyselyt@oph.fi

eHOKS ja vastauslinkkien automaattinen lähettäminen: ehoks@opintopolku.fi

Arvo-järjestelmä: arvo@csc.fi

Ystävällisin terveisin,

Opetushallitus